

Nr 153.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag för budgetåret 1954/55 till avskrivning av nya kapitalinvesteringar.

(4:e avd.)

I propositionen nr 1 (bilaga 19) har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1954, föreslagit riksdagen att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar för budgetåret 1954/55 anvisa eller beräkna reservationsanslag å tillhoppa 309 771 800 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 215, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 9 april 1954, framlagt förslag om anvisande av vissa avskrivningsanslag, varvid hänsyn tagits till de förändringar i förhållande till statsverkspropositionen, som betingats av de definitiva anslagsäskandena samt av förslag om ytterligare investeringar utöver de i statsverkspropositionen beräknade. Av Kungl. Maj:t till avskrivning av nya kapitalinvesteringar för budgetåret 1954/55 äskade anslag uppgå härefter till ett belopp av 311 008 800 kronor.

Utskottet. Till avskrivning av nya kapitalinvesteringar för budgetåret 1954/55 har Kungl. Maj:t äskat anslag å sammanlagt 311 008 800 kronor. Härav avser ett belopp av inalles 168 375 000 kronor de tre anslagen till Lånefonden för bostadsbyggande, Tilläggsån till viss bostadsbyggnadsverksamhet samt Lån till anordnande av kollektiva tvätterier. Beträffande sistnämnda anslag har riksdagen, med bifall till vad utskottet i sitt utlåtande nr 123 hemställt, redan fattat beslut.

Utskottet vill vidare erinra om att riksdagen, med bifall till vad utskottet i sitt utlåtande nr 86 hemställt, till Vissa byggnadsarbeten vid tullverkets kust- och gränsbevakning m. m. anvisat ett investeringsanslag av 700 000 kronor, innebärande en höjning med 50 000 kronor i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag. Då för investeringar av nu ifrågavarande slag tillämpas en grundavskrivning av 25 procent, bör motsvarande avskrivningsanslag uppräknas med 12 500 kronor till 175 000 kronor.

Med hänsyn till nu anförda omständigheter erfordras till avskrivning av nya kapitalinvesteringar ett ytterligare belopp av (311 008 800 — 168 375 000 + 12 500 =) 142 646 300 kronor. Utskottet tillstyrker att denna anslagssumma, med nedan angivna fördelning på olika utgiftsändamål, anvisas för nästa budgetår.

I förevarande sammanhang önskar utskottet jämväl upptaga ett spörsmål av principiell natur.

Avskrivningsanslagen redovisas som bekant f. n. under en särskild huvudtitel i riksstaten. Samtliga de för ändamålet erforderliga medlen äskas av Kungl. Maj:t på föredragning av chefen för finansdepartementet, oavsett till vilket departements verksamhetsområde de till grund för avskrivningarna liggande investeringarna sakligt höra. Anledningen härtill torde vara, att för avskrivningsbehovets fastställande enhetliga principer ansetts böra tillämpas. Med denna ordning äro emellertid förbundna vissa olägenheter. Uppdelningen av medelsäskandena på olika departement — i vad avser själva investeringen på vederbörande fackdepartement och i vad avser häremot svarande avskrivning på finansdepartementet — medför sålunda att en och samma fråga kommer att vid riksdagsbehandlingen prövas i skilda sammanhang, oaktat av sakliga skäl en enhetlig bedömning framstår såsom motiverad. Dessa olägenheter har utskottet i år funnit vara så stora att utskottet i visst fall, nämligen beträffande anslagen till främjande av bostadsförsörjningen m. m., ansett sig i strid mot tidigare tillämpad praxis böra behandla Kungl. Maj:ts medelsäskanden under vederbörande såväl investerings- som avskrivningsanslag i ett gemensamt utlåtande (nr 123). Ävenledes må erinras om att Kungl. Maj:t, uppenbarligen av liknande skäl, i propositionen 1954: 51 angående anslag till ytterligare aktieteckning i Norrbottens järnverk aktiebolag m. m. äskat medel för såväl här ifrågakvarande investering som för viss avskrivning å det nämnda företagens aktiekapital, oaktat vid de preliminära anslagsberäkningarna i statsverkspropositionen frågan om aktieteckningen anmälts av chefen för handelsdepartementet och frågan om avskrivningen av chefen för finansdepartementet.

Med hänsyn till ovan anförda omständigheter finner utskottet starka skäl tala för att förevarande spörsmål upptages till särskilt övervägande. Därvid synes böra prövas, huruvida icke nu tillämpade ordning lämpligen kunde ändras därhän, att på föredragning av chefen för vederbörande fackdepartement äskas icke endast de medel som erfordras för viss investering utan även häremot svarande avskrivningsanslag. Sistnämnda anslag skulle då anvisas under den till departementet i fråga hörande huvudtiteln. Ett dylikt förfaringssätt skulle näppeligen behöva hindra, att avskrivningsfrågorna även i fortsättningen komme att bedömas enligt vissa gemensamma principer. Å andra sidan skulle därigenom nås den stora fördelen, att anslagsäskanden som sakligt sett hänga samman komme under ett enhetligt bedömande. En annan fördel skulle vara, att samtliga de driftutgifter som kunna hänföras till visst departements verksamhetsområde redovisades under detta departements huvudtitel på riksstaten. Även om utskottet sålunda anser skäl tala för en omläggning av gällande system i nu angiven riktning, bör självfallet vid den av utskottet förordade översynen samtliga på frågan inverkan omständigheter noggrant beaktas.

Under återopande härav hemställer utskottet,

Statsutskottets utlåtande nr 153.

I. att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar för budgetåret 1954/55 i härefter angivna fonder anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Televerkets fond:

Kommunikationsdepartementet:	Kronor
<i>Försvarsberedskap vid televerket</i>	950 000

Statens vattenfallsverks fond:

Kommunikationsdepartementet:	
<i>Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk</i>	3 200 000
<i>Kraftöverföring från fastlandet till Gotland</i>	2 500 000

Luftfartsfonden:

Kommunikationsdepartementet:	
<i>Försvarsberedskap vid luftfartsverket</i>	225 000

Statens allmänna fastighetsfond:

Justitiedepartementet:	
<i>Ombyggnadsarbeten vid äldre fångvårdsanstalter</i>	500 000
<i>Om- och tillbyggnad av arbetslokaler vid fångvårdsanstalter m. m.</i>	206 000
<i>Nybyggnad av arbetslokaler vid fångvårdsanstalter m. m.</i>	305 000
<i>Nybyggnad av personalbostäder vid fångvårdsanstalter m. m.</i>	400 000
<i>Utbyggnad av fångvårdsanstalten på Hall</i>	600 000
Utrikesdepartementet:	
<i>Inköp, uppförande och istandsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen</i>	425 000
<i>Förvärv av tomt för beskickningen i New Delhi m. m.</i>	31 300
<i>Uppförande av tjänstebostad för en fastighetsskötare vid beskickningen i Washington</i>	25 000
<i>Uppförande av garage samt tjänstebostad för en vaktmästare vid beskickningen i Bern</i>	18 800
<i>Inredande av tjänstebostad för en vaktmästare vid generalkonsulatet i San Francisco</i>	12 500

K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t :	Kronor
<i>Byggnadsarbeten för länsstyrelserna</i>	250 000
<i>Administrationsbyggnad inom kvarteret Fältöversten i Stockholm</i>	25 000
<i>Reparation av fasaderna å Svea livgardes f. d. ka- serner i Stockholm</i>	600 000
<i>Byggnad för statens provningsanstalt</i>	100 000
<i>Anordnande av förvaltningslokaler</i>	250 000
<i>Inköp av fastigheter för förvaltningsändamål</i>	62 500

F i n a n s d e p a r t e m e n t e t :

<i>Vissa byggnadsarbeten vid tullverkets kust- och gränsbevakning m. m.</i>	175 000
---	---------

E c k l e s i a s t i k d e p a r t e m e n t e t :

<i>Nybyggnad för musikaliska akademien med musik- högskolan</i>	1 200 000
<i>Vissa byggnadsarbeten vid universitetet i Uppsala</i>	165 000
<i>Vissa byggnadsarbeten vid Lunds universitet</i>	150 000
<i>Om- och tillbyggnad av universitetsbiblioteket i Lund</i>	1 000 000
<i>Nybyggnad för medicinska fakulteten vid universi- tetet i Göteborg</i>	75 000
<i>Nybyggnad för karolinska mediko-kirurgiska institu- tet</i>	1 250 000
<i>Utbyggnad av tekniska högskolan i Stockholm</i>	1 250 000
<i>Nybyggnader för Chalmers tekniska högskola</i>	900 000
<i>Vissa byggnadsarbeten vid folkskoleseminarierna</i>	150 000
<i>Vissa byggnadsarbeten vid nomadskolorna</i>	260 000
<i>Vissa byggnadsarbeten vid skolorna för döva</i>	50 000

J o r d b r u k s d e p a r t e m e n t e t :

<i>Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök</i>	54 000
<i>Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut</i>	26 000
<i>Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan</i>	60 000
<i>Byggnadsarbeten vid statens maskin- och redskaps- provningsanstalter</i>	450 000
<i>Byggnadsarbeten vid skogshögskolan</i>	240 700

H a n d e l s d e p a r t e m e n t e t :

<i>Nybyggnad vid Frescati för Sveriges geologiska undersökning m. m.</i>	402 500
<i>Säkerhetsanstalter för sjöfarten</i>	350 000

Inrikesdepartementet:	Kronor
<i>Nybyggnad för virusavdelning vid statens bakteriologiska laboratorium och virusinstitution vid karolinska institutet m. m.</i>	378 000
<i>Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m.</i>	12 367 500
<i>Uppförande vid Restads sjukhus av ett bostadshus för undervisningsändamål</i>	150 000
<i>Statens anstalt för fallandesjuka: Om- och utbyggnadsarbeten</i>	300 000
<i>Utbyggnad av karolinska sjukhuset</i>	1 665 000
<i>Utbyggnad av akademiska sjukhuset i Uppsala ..</i>	980 000
<i>Uppförande av klinik för alkoholsjukdomar</i>	50 000
<i>Anordnande av landsfiskalsbostad i Gäddede</i>	27 500
<i>Vissa skyddsrumsanläggningar</i>	4 800 000

Försvarets fonder:

Försvarsdepartementet:	
<i>Försvarets fastighetsfond:</i>	
<i>Arméns delfond</i>	6 050 000
<i>Marinens delfond</i>	2 162 500
<i>Flygvapnets delfond</i>	15 212 500
<i>Bejästningars delfond</i>	60 500 000

Statens utlåningsfonder:

Försvarsdepartementet:	
<i>Värnpliktlånefonden</i>	200 000
Ecklesiastikdepartementet:	
<i>Statens lånefond för universitetsstudier</i>	4 000 000
<i>Allmänna studielånefonden</i>	6 500 000
Jordbruksdepartementet:	
<i>Statens avdikningslånefond</i>	200 000
<i>Fiskerilånefonden</i>	175 000

Fonden för låneunderstöd:

Socialdepartementet:	
<i>Lån till anordnande av allmänna samlingslokaler</i>	3 900 000
Inrikesdepartementet:	
<i>Ytterligare lån till föreningen Röingegården u. p. a. för vissa byggnadsarbeten m. m.</i>	84 000

Lån till föreningen Mellansjö skolhem för vissa reparationsarbeten m. m.	Kronor 80 000
Lån till nybyggnader vid erkända alkoholistanstalter	1 270 000

Väg- och vattenbyggnadsverkets förrädsfond:

Handelsdepartementet:

Anordnande av en bombsäker oljelagringsanläggning	1 200 000
Anordnande av ytterligare en bombsäker oljelagrings- anläggning	300 000
Anordnande av bombsäker smörjoljefabrik m. m. ..	875 000
Anordnande av lagringsutrymme för mörka oljor ..	325 000;

II. att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet ovan anfört.

Stockholm den 21 maj 1954.

På statsutskottets vägnar:

KARL WARD.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Iwar Anderson, Näsgård, Leander, Gillström, Näsström, Pålsson, Hesselbom, Gustaf Andersson, Sundelin, Einar Persson och Lundgren; samt

från andra kammaren: herrar Ward, Bergström, Andersson i Malmö, Rubbestad, Åkerström, fröken Elmén, herrar Johansson i Mysinge, Pettersson i Degerfors, Widén, Jansson i Kalix och fröken Vinge.